

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/18/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312224986
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2014:8312224986.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletú: I. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. č. XXX, t. č. bytom E., B. č. XX/XX, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky V. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. č. XXX, t. č. bytom E., B. č. XX/XX, a otca I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. č. XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca I. H., nar. XX.XX.XXXX, na maloletú I. H., nar. XX.XX.XXXX zo sumy XX,- eur mesačne na sumu XX,- eur mesačne s účinnosťou od 01.01.2013, ktoré je povinný platiť vždy do posledného dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa.

Zameškané výživné na maloletú I. za obdobie od 01.01.2013 do 31.03.2014 v sume 150,- eur súd povoľuje otcovi zaplatiť v splátkach po 10,- eur mesačne spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nadobudne rozsudok právoplatnosť pod hrozbou straty výhody splátok.

Súd ponecháva úpravu stretávania sa otca s maloletou I. na vzájomnú dohodu rodičov.

Tým sa m e n í rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 17.01.2012 č. k. 2C/77/2011-133 v časti týkajúcej sa výživného a úpravy stretávania sa otca s maloletou I..

V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok nezmenený.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným Okresnému súdu Prievidza dňa 19.12.2012 sa matka maloletej I. domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú I. zo sumy 50,- eur mesačne na sumu 120,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2012 a ponechania úpravy stretávania sa otca s maloletou I. na základe predchádzajúcej dohody oboch rodičov v mieste súčasného prechodného pobytu maloletej bez prítomnosti E. H.. Návrh matka odôvodnil tým, že jej manželstvo s otcom maloletej I. bolo rozvedené na základe rozsudku Okresného súdu H. X. zo dňa 17.01.2012 č. k. 2C/77/2011-133, ktorý nadobudol právoplatnosť v časti rozvodu dňa 29.02.2012 a v časti úpravy vyživovacej povinnosti otca na maloletú I. a v časti úpravy stretávania sa otca s maloletou I. dňa 04.05.2012. Vyživovacia povinnosť otca bola určená predmetným rozsudkom, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa

13.04.2012 č. k. 4CoP/28/2012 na sumu 50,- eur mesačne. Otec v zmysle predmetného rozsudku je oprávnený stretávať sa s maloletou I. každý páry víkend v mesiaci od soboty od 10.00 hod do nedele do 17.00 hod s tým, že matka maloletej dieťa na stretnutie pripraví a otcovi ho odovzdá pred rodinným domom L. č. XXX. Ďalej svoj návrh odôvodnila tým, že od 19.04.2012 pracuje v E. v T. optic, a.s. a v mesiaci apríl 2012 sa presťahovala do Prievidze. Od 07.05.2012 navštevovala maloletá I. Materskú školu v Prievidzi a v súčasnosti v Prievidzi navštevuje základnú školu. Poukázala na to, že stretávanie sa otca s maloletou I. prispôsobila vždy podmienkam, ktoré jej dovolila jej práca, dcérin pobyt v MŠ alebo v súčasnosti návšteva ZŠ, vzdialenosť od domova a jej ekonomická situácia. Upraviť vyživovaciu povinnosť otca žiadala zo sumy 50,- eur mesačne na 120,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2012 odkedy maloletá I. nastúpila do 1. ročníka základnej školy. Výživné v sume 50,- eur mesačne nepostačuje na pokrytie mesačných nákladov, ktoré na ňu reálne má. Zároveň špecifikovala výdavky na maloletú Danieľu v sume 20-50 eur mesačne na oblečenie a obuv, prvotné náklady spojené s nástupom na základnú školu v sume 77,- eur, stravné v ZŠ v sume 26,- eur mesačne, školské pomôcky v sume 10,- eur mesačne, výdavky na stravu mimo ZŠ v sume 80,- eur mesačne, školské a mimoškolské aktivity v sume 20,- eur mesačne, lieky a drogeria v sume 15,- eur, bývanie 100,- eur mesačne, výdavky na splátku úveru 117,- eur mesačne a výdavky na pohonné hmoty v sume 80,- eur mesačne.

Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením zo dňa 11.03.2013 č. k. 4P/18/2013-38 preniesol svoju miestnu príslušnosť na Okresný súd Prievidza podľa § 177 ods. 2 OSP. Predmetné uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.05.2013 č. k. 11CoP/7/2013-50.

Na pojednávaní matka maloletej I. navrhla zrušenie úpravy stretávania sa otca s maloletou upravené predchádzajúcim rozsudkom vzhľadom na podstatnú zmenu pomerov (presťahovala sa za prácou do Prievidze). Zo Starej Ľubovne neutekla, ako udáva otec, ale sa jej podarilo nájsť zamestnanie v Prievidzi, kde od 19.4.2012 pracuje v Eiffel Optic v Tesco, pričom zmenu prechodného bydliska otcovi oznámila 05.05.2012. Od mája 2012 navštevovala maloletá I. aj MŠ v Prievidzi. V školskom roku 2012/2013 navštevovala maloletá I. aj 1. ročník ZŠ v Prievidzi na I. ulici. Kým odišla matka zo Starej Ľubovne, bola svoje presťahovanie prekonzultovať na ÚPSVaR Stará Ľubovňa, kde jej povedali, že je to možné, nakoľko je to nevyhnuté. Hneď po presťahovaní navštívila aj ÚPSVaR Prievidza, ktorý takisto oboznámila s podstatnými skutočnosťami. Keďže pracuje na zmeny, práca jej nedovoľuje dochádzať každý páry víkend do miesta trvalého bydliska, aby sa mohla realizovať súdom určená úprava stretávania sa otca s maloletou. V auguste 2013 bývala aj s maloletou I. v podnájme u pani P.. Asi tak pred rokom matke bola doručená výzva zo strany právneho zástupcu otca, aby otcovi bola umožnená realizácia súdom upraveného styku a v prípade, ak tak neurobím, že sa bude domáhať svojho práva súdnou cestou. V tejto súvislosti matka poznamenala, že na adresu trvalého bydliska chodí tak raz za 5-6 týždňov s tým, že vždy otca informuje, že sú tam a má možnosť stretnúť sa s maloletou I.. Pri každej návšteve svojich rodičov navštíví aj otca maloletej I.. Maloletá I. má však veľmi nepokojnú noc, keď vie, že sa bude musieť stretnúť s otcom. Vždy ju matka presvedčí, že je to jej otec, že aj ostane jej otec a patrí sa ísť ho navštíviť. Keď bola maloletá I. chorá, keď boli na východe a mala vysoké horúčky, telefonovala otcovi, že je chorá a otec jej sľúbil, že ju príde pozrieť, avšak neprišiel. Aj cez letné prázdniny v roku 2013 bola maloletá I. u starých rodičov 2 týždne na východe s tým, že sa vrátila 01.08.2013, no ani v tomto období ju otec neprišiel navštíviť. Otec ju bol pozrieť asi tak na 3 minúty v piatok 26.7.2013 s tým, že si pozrel jej vysvedčenie a vôbec sa nedomáhal realizácie výkonu úpravy styku podľa rozsudku. Vzhľadom na uvedené sa domáhala určenia zvýšeného výživného na maloletú I. v sume 120,- eur mesačne s účinnosťou späť od 1.9.2012, t.j. od času, keď maloletá začala navštevovať ZŠ. Úpravu styku žiadala ponechať na dohodu rodičov, nakoľko nevie zabezpečiť pravidelnosť dochádzania na východ, keďže pracuje na zmeny a má voľný tak každý tretí víkend. Podľa jej názoru je vhodné nechať úpravu styku na dohodu s tým, že vždy, keď pôjde navštíviť svojich rodičov na východ, zároveň navštíví s maloletou I. aj jej otca. Uviedla, že nemá problém s tým, aby sa prípadne, keď bude maloletá staršia, styk rozšíril, resp. keď maloletá prekoná stresové obdobie, aby boli realizované stretávania bez jej účasti.

Na poslednom pojednávaní matka uviedla, že maloletá I. bola v čase od 25.10.2013 do 3.11.2013 na východe a v tom čase ju otec ani neprišiel pozrieť. V tom čase absolvovala maloletá I. stomatochirurgický zákrok- úprava uzdičky. Ďalej bola maloletá I. na východe v čase od 23.12.2013 do 06.01.2014, pričom ju otec prišiel pozrieť raz a dňa 06.01.2014 si bola u neho zobrať darčeky. Opätovne bola mal. I. v L. od 31.1.2014 od 3.2.2014, kedy s otcom telefonovala, či sa s ním môže stretnúť. Otec jej povedal, že nemôže prísť a nato mu povedala I., že rovnako nemôže prísť. Maloletá I. bola na východe aj počas

jarných prázdnin od 15.02.2014 do 23.02.2014 a s otcom sa videla dva krát po dve hodiny (potom sa už pýtala domov k starým rodičom zo strany matky). Matka poukázala na to, že od posledného pojednávania sa zmenili pomery na jej strane, keď sa presťahovala do trojizbového bytu, kde žije s maloletou dcérou sama a uhrádza nájom 200 eur mesačne. S presťahovaním mala zvýšené výdavky na zakúpenie potrebného zariadenia, nakoľko byt bol len čiastočne zariadený. So starostlivosťou o mal. I. jej pomáha jej priateľ, ktorý však s ňou nežije v spoločnej domácnosti, kamarátka, ako aj rodičia. Maloletá I. je veľmi šikovná, má samé jednotky a v žiackej knižke má iba tri dvojky. Čo sa týka umožnenia stretávania sa otca s maloletou aspoň raz mesačne matka uviedla, že to v súčasnosti pomery u jej zamestnávateľa neumožňujú, nakoľko je teraz sama na predajni s potrebnými školeniami. Bola prijatá nová zamestnankyňa, ktorá zatiaľ nemôže byť sama na predajni, nakoľko ešte nie je vyškolená. Ďalšia prevádzka zamestnávateľa je zabezpečená len prostredníctvom výpomoci z iných predajní. Poukázala najmä na to, že jej terajší pracovný čas je veľmi nepredvídateľný, nakoľko pracujem 12 hodín denne s tým, že po dvoch dňoch mám niekedy pol dňa voľno, niekedy celý deň voľno. Nevedela uviesť, kedy sa situácia u zamestnávateľa stabilizuje, keďže bola zatiaľ prijatá iba jedna zamestnankyňa. Vzhľadom na uvedené okolnosti žiadala, aby súd úpravu stretávania sa s otcom zrušil a stretávanie otca s maloletou I. neupravil a ponechal to na dohodu rodičov, resp. že otec bude mať právo stretnúť sa s maloletou vždy, keď bude maloletá u starých rodičov na východe. Zdôraznila, že ona otcovi nebránim, aby sa s maloletou stretol a vždy maloletú I. nabáda k tomu, aby telefonovala otcovi, keď je na východe a oznámila mu, že je tam a že sa s ním môže stretnúť. Otec niekedy sám dobrovoľne túto možnosť nevyužije. Navrhla, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť na mal. Danielu v najväčšej možnej miere vzhľadom na príjem otca a odôvodnené potreby maloletej I.. Upraviť styk otca nenavrhla, resp. žiadala ponechať na dohodu.

Otec sa k návrhu matky písomne vyjadril v podaní zo dňa 05.07.2013, v ktorom žiadal tak návrh na zvýšenie výživného, ako aj návrh na zmenu úpravy stretávania sa otca s maloletou I. zamietnuť. Svoje stanovisko odôvodnil tým, že je invalidným dôchodcom od roku 2010, kedy utrpel ťažký úraz s vážnymi následkami (ostal čiastočne imobilný). Uviedol, že sa pohybuje ťažšie, pri chôdzi používa palicu a neznáša dlhé cestovanie dopravnými prostriedkami. Podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne mu bol priznaný invalidný dôchodok vzhľadom na to, že jeho pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 70%. Uviedol, že je rodičom maloletej I. a jeho zdravotný stav sa zlepšil. Môže sa samostatne pohybovať, vykonávať jednoduché činnosti, no na niektoré činnosti stále zatiaľ potrebuje pomoc. Samostatne si vie pripraviť jedlo a v prípade potreby aj pre dcéru. S dcérou sa chce stretávať, avšak prítomnosť matky pri stretávaní s dcérou vylučuje. Dcéra sa neodmieta stretávať s otcom, pretože medzi nimi je dobrý vzťah, a preto prítomnosť matky nie je nutná a potrebná. Zdôraznil, že ako otec maloletej I. má záujem na jej výchove i napriek tomu, že dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matke. Len osobným kontaktom sa neprerušia citové väzby nielen k rodičovi, ale k celej rodine. Vo veci úpravy výšky výživného na sumu 120,- eur uviedol, že vyživovacia povinnosť na maloletú I. bola stanovená na sumu 50,- eur mesačne a táto suma je aj naďalej maximálnou sumou, ktorú je schopný v súčasnosti platiť. Poukázal na tú skutočnosť, že od 01.01.2013 poberá invalidný dôchodok v sume 211,60 eura a kompenzačný príplatok v sume 50,56 eura mesačne. Na základe vyššie uvedeného mal za to, že návrh na určenie zvýšeného výživného je za uvedenej situácie neprijateľný. Nesúhlasil ani so zmenou stretávania sa s maloletou I., a to z dôvodu jeho zdravotného stavu v dôsledku ktorého nemôže absolvovať dlhé vzdialenosti z L. do E. a späť. Žiadal návrh matky zamietnuť v celom rozsahu.

Pri výsluchu na dožiadanom Okresnom súde Stará Ľubovňa dňa 11.09.2013 uviedol, že je ochotný sa dohodnúť o úprave styku, avšak žiadal, aby sa styk realizoval v mieste jeho bydliska vzhľadom na jeho zdravotné problémy. Nesúhlasil so zvýšením výživného vzhľadom na skutočnosť, že poberá len invalidný dôchodok v sume 211,60 eura a kompenzačné príspevky, pričom jeho mesačné výdavky predstavujú sumu okolo 300,- eur. Teda v súčasnosti žije na dlh. Rozdiel medzi jeho príjmami a výdavkami mu pomáhajú vykryť jeho rodičia. Poukázal na to, že od začatia konania až doposiaľ nebol styk ani raz realizovaný v zmysle právoplatného rozhodnutia súdu. Na úprave stretávania sa s maloletou I. bol ochotný sa dohodnúť, avšak chcel, aby to bolo na papieri rozhodnuté súdom, nakoľko nedôveruje iba ústnej dohode. Výkon styku si predstavoval tak, že aspoň na určitý čas bude s maloletou dcérou sám a bude si s ňou môcť vytvárať vzťah aj bez prítomnosti matky. Postačoval by aj styk raz za mesiac avšak aspoň na jeden víkend alebo jeden deň.

Kolízny opatrovník navrhol vzhľadom na vykonané dokazovanie, aby súd stretávanie sa maloletej I. s otcom ponechal na dohodu rodičov, a to aj s ohľadom na vyjadrenie otca na dožiadanom súde. Čo sa týka zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú Danielu navrhol, aby súd vyživovaciu povinnosť otca zvýšil odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa a príjmovým možnostiam a schopnostiam otca.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca a kolízneho opatrovníka a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä s potvrdením o pobyte, rodným listom, s prílohami k návrhu, pracovnou zmluvou, výplatnými páskami matky apríl až október 2012, uznesením OS Stará Ľubovňa zo dňa 11.03.2013 č. k. 4P/18/2013-38, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 05.06.2013 v spojení s uznesením KS v Prešove zo dňa 16.05.2013 č. k. 11CoP/7/2013-50, doplnením návrhu matkou zo dňa 12.06.2013, vyjadrením otca zo dňa 05.07.2013, rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 06.12.2012, prílohami k vyjadreniu otca, podaním matky zo dňa 01.07.2013, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 02.07.2013, spisom OS Stará Ľubovňa sp. zn. 4P/130/2011 a z neho rozsudok OS Stará Ľubovňa zo dňa 18.01.2011 č. k. 4P/130/2011-106, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.01.2012, rozsudkom OS Stará Ľubovňa zo dňa 17.01.2012 č. k. 2C/77/2011-133, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.02.2012 v časti rozvodu a dňa 04.05.2012 v časti úpravy výživného a úpravy styku v spojení s rozsudkom KS v Prešove zo dňa 13.04.2012 sp. zn. 4CoP/28/2012, oznámením ÚPSVaR Stará Ľubovňa zo dňa 16.08.2013, potvrdením o poberaní kompenzačných príspevkov otcom, správou ÚPSVaR Stará Ľubovňa zo dňa 30.08.2013, zápisnicou z výsluchu otca na OS Stará Ľubovňa zo dňa 11.09.2011, ospravedlnením otca zo dňa 07.01.2014, úradný záznamom na č. I. 190, úradným záznamom na č. I. 196, správa Sociálnej poisťovne o výške dôchodku otca, potvrdením zamestnávateľa o príjme matky zo dňa 28.01.2014, správou ÚPSVaR Stará Ľubovňa zo dňa 28.01.2014, správou ÚPSVaR Prievidza zo šetrenia pomerov zo dňa 13.02.2014, vyjadrením otca zo dňa 13.01.2014 a ostatným obsahom spisu. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 17.01.2012 č. k. 2C/77/2011-133 bolo manželstvo rodičov maloletej I. rozvedené, maloletá I. bola zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju zároveň zastupuje a spravuje jej majetok. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej I. sumou 50,- eur mesačne. Zároveň bolo upravené právo otca stretávať sa s maloletou I. každý páry vikend v mesiaci od soboty od 10.00 hod. do nedele do 17.00 hod. s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na stretnutie pripraviť a odovzdať ju otcovi v stanovenom čase pred rodinným domom L. č. XXX a otec je povinný v stanovenom čase dieťa prevziať a odovzdať ho matke pred rodinným domom L. č. XXX. Predmetný rozsudok bol vo výroku o určení výživného, vo výroku o úprave styku a vo výroku o trovách konania potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.04.2012 č. k. 4CoP/28/2012-164.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že k poslednej úprave vyživovacej povinnosti otca na maloletú I. a úprave stretávania sa otca s maloletou dcérou došlo rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 17.01.2012 č. k. 2C/77/2011-133, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.02.2012 v časti rozvodu a dňa 04.05.2012 v časti úpravy výživného a úpravy styku v spojení s rozsudkom KS v Prešove zo dňa 13.04.2012 sp. zn. 4CoP/28/2012. V čase poslednej úpravy výživného maloletá I. navštevovala Materskú školu vo B.. Bola sledovaná u logopéda, fyzioterapeuta v Prešove, v psychologickú a alergologickej ambulancii v U.. Matka bola v tom čase nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni a jej príjem pozostával z prídavku na dieťa v sume 22,01 eura a dávok v hmotnej núdzi v sume 112,10 eura. Bývala v rodinnom dome u svojich rodičov, ktorým neprispievala na starostlivosť o domácnosť. Otec maloletej I. poberal invalidný dôchodok vo výške 201,50 eura a kompenzačné príspevky v sume cca 50,- eur mesačne z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia. Bol odkázaný na pomoc a starostlivosť inej osoby (celodennú starostlivosť mu zabezpečoval jeho otec). Inú vyživovaciu povinnosť rodičia maloletej I. nemali.

Matka maloletej I. je od 19.04.2012 zamestnaná v spoločnosti T. optic a.s., Y. s miestom výkonu práce v Prievidzi, kde dosahuje priemernú čistú mesačnú mzdu vo výške 766,45 eura (čistý priemerný mesačný príjem 778,33 eura) za rok 2013. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť bola nútená sa v máji 2012 presťahovať za prácou z L. do E.. V súčasnosti žije s maloletou I. v 3-izbovom prenajatom byte, ktorý je kompletne zariadený a prispôbený potrebám dieťaťa. So starostlivosťou o maloletú I. v čase, keď je matka v práci, pomáha matke jej priateľ, ktorý však s nimi nežije v spoločnej domácnosti. Matka

uhrádza za byt nájom vo výške 200,- eur mesačne. Ďalšie výdavky matky predstavujú výdavky na stravu 160,- eur mesačne, splátku úveru v sume 150,- eur mesačne, oblečenie a hygienické potreby 110,- eur mesačne, lieky 20,- eur mesačne, životné poistenie v sume 16,36 eura mesačne, mobil 32,04 eura mesačne, pohonné hmoty v sume 140,- eur mesačne a iné mimoriadne výdavky. Ďalšie zvýšené výdavky mala matka v súvislosti so zariadením prenajatého bytu a opravou motorového vozidla. V súčasnosti matka zabezpečuje ako jediná osoba s potrebnými školeniami prevádzku navrhovateľa v Prievidzi s tým, že pracuje 12 hodín denne dva dni po seba a potom má jeden, resp. pol dňa voľno. So starostlivosťou o maloletú I. jej pomáhajú aj jej rodičia. Maloletá I. bola na východe u starých rodičov v čase od 25.10.2013 do 3.11.2013, od 23.12.2013 do 06.01.2014, od 31.1.2014 od 3.2.2014 a naposledy od 15.02.2014 do 23.02.2014. Otec využil možnosť stretnúť sa s maloletou I. za uvedené obdobia len 4 krát, keď ju videl dvakrát počas vianočných sviatkov a dvakrát po 2 hodiny počas jarných prázdnin. Inokedy možnosť stretnúť sa s dcérou nevyužil, hoci mu maloletá I. telefonovala, že je na východe u starých rodičov a môže ju prísť navštíviť, no otec dobrovoľne túto možnosť nevyužil, hoci by to znamenalo, že by dcéru videl, stretol sa s ňou a strávil s ňou čas aspoň raz za mesiac tak, ako to v tomto konaní požaduje.

Otec maloletej I. je ťažko zdravotne postihnutý, čiastočne imobilný, pričom sa pohybuje za pomoci jednej palice. Poberá invalidný dôchodok od 01.01.2014 v sume 219,40 eura. V roku 2013, a to od 01.01.2013 poberal invalidný dôchodok vo výške 211,60 eura mesačne. Zároveň otec poberá sociálne dávky - peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia v sume 18,39 eura mesačne a peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla v sume 33,09 eura mesačne, a to v uvedených sumách od júla 2013. Do júna 2013 predmetné kompenzačné príspevky poberal v sume 18,06 eura a v sume 32,50 eura mesačne. Zdravotný stav otca maloletej I. mu neumožňuje cestovať na väčšie vzdialenosti bez zhoršenia zdravotného stavu. Navštevuje endokrinologickú ambulanciu v X., psychologickú a neurologickú ambulanciu v H. X. a internú ambulanciu vo Vojenskej nemocnici v Košiciach, pričom má zvýšené výdavky na cestovanie. Zo správy ÚPSVaR Stará Ľubovňa vyplýva, že otec maloletej I. žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorým prispieva na domácnosť podľa svojich možností. Náklady spojené s užívaním celého domu predstavujú mesačne sumu cca 175,- eur (plyn 100,- eur, elektrina 60,- eur a poplatky za internet a TV v sume 15,- eur). Z dôvodu zdravotného postihnutia užíva lieky, za ktoré mesačne uhrádza sumu 50,- eur. Platí maloletej Daniele poisťku vo výške necelých 10,- eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

Maloletá I. má 8 rokov a v školskom roku 2013/2014 navštevuje 2. ročník Základnej školy, Ul. I. v E., kde dosahuje výborné výchovno-vzdelávacie výsledky, keď v tomto školskom roku má v žiackej knižke len tri dvojky. Navštevuje krúžok Hra sna slovíčka, ktorý ju veľmi baví. Nosí dioptrické okuliare. Podľa jej vyjadrenia, s matkou chodievala na východ do L. k starým rodičom zo strany matky. Starých rodičov zo strany otca navštevuje málo. Otec býva u nich. Maloletá I. kolíznemu opatrovníkovi uviedla, že otca má rada a chce sa s ním stretávať 1-krát do mesiaca. Nechce u neho spať, lebo ešte nikdy nespala bez matky. Otec jej netelefonuje a ani starí rodičia zo strany otca.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len „ZR“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 veta prvá ZR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 3 OSP, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 2 OSP, rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Predpokladom na zmenu právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom je výrazná zmena okolností, ktoré boli predpokladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného ako v čase predchádzajúceho, tak i nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Pre zmenu právoplatného rozhodnutia vo veci výživného na maloleté dieťa je nevyhnutné preukázať určitú kvalifikovanú zmenu pomerov, tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletého dieťaťa. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Táto zmena pomerov musí byť jasne špecifikovaná a vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázaná. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne (okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného) alebo objektívne (vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine).

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v danom prípade došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov tak z objektívnych, ako aj subjektívnych dôvodov. Aj keď bola posledná úprava výživného pred 2 rokmi, od uvedeného času došlo k zmene pomerov tak na strane maloletej I., ako aj na strane otca a matky. Maloletá I. od uvedeného času nastúpila na základnú školu v E., kde sa spolu s matkou presťahovala v máji 2012 z dôvodu, že si tu matka našla prácu. S nástupom na základnú školu sú objektívne spojené zvýšené výdavky tak na zakupovanie školských pomôcok, ako aj oblečenia, stravy v škole a výdavky súvisiace so školskými aktivitami. Maloletá I. v škole dosahuje výborné výsledky. Zvýšené výdavky má matka na úhradu zdravotnej starostlivosti pre maloletú I., keď v na konci októbra maloletá I. podstúpila stomato-chirurgický zákrok v E. (úprava uzdička). Ďalej maloletá I. nosí dioptrické okuliare s čím sú spojené výdavky na zakúpenie rámu okuliarov. Matke od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti stúpol príjem, nakoľko v čase poslednej úpravy bola nezamestnaná a poberala len dávku v hmotnej núdzi a prídavky na dieťa spolu v sume 134,11 eura mesačne a v súčasnosti je zamestnaná od apríla 2012 v Eiffel optic, a.s. Bratislava s miestom výkonu práce Prievidza, kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem v sume 778,33 eura. Matka žije s maloletou I. v prenajatom 3-izbovom byte, za ktorý uhrádza nájom v sume 200,- eur mesačne. Starostlivosť o maloletú I. jej pomáhajú zabezpečiť v čase, keď je v práci, buď jej kamarátka, priateľ, alebo jej rodičia. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Zárobkové schopnosti a možnosti otca sa od poslednej úpravy výživného výrazne nezmenili, nakoľko je ťažko zdravotne postihnutý a poberá len invalidný dôchodok a kompenzačné príspevky. Od 01.01.2013 poberal invalidný dôchodok v sume 211,60 eura a od 01.01.2014 ho poberá v sume 219,50 eura mesačne. V čase poslednej úpravy výživného poberal invalidný dôchodok v sume 201,50 eura a kompenzačné príspevky v sume cca 50,- eur.

Na základe takéhoto posúdenia oprávnených nárokov maloletej I. a celkových schopností a možností na strane otca, dospel súd k záveru, že je odôvodnené zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletú I.. Pri určení výšky zvýšeného výživného súd zohľadnil najmä obmedzené príjmové možnosti otca, ktorý poberá invalidný dôchodok a jeho výška sa upravuje len o valorizáciu. Súd dospel k záveru, že

otec môže prispievať na zvýšené potreby maloletej I. minimálne o sumu valorizácie dôchodku viac, t. j. minimálne o sumu 10,- eur mesačne viac. Súd poznamenáva, že v čase poslednej úpravy výživného v roku 2012 otec poberal invalidný dôchodok v sume 201,50 eura mesačne, v roku 2013 v sume 211,60 eura a od 01.01.2014 ho pobera v sume 219,50 eura mesačne. Ďalej súd pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti otca na maloletú dcéru zohľadnil aj tú skutočnosť, že vzhľadom na zdravotný stav otca a jeho prognózu do budúcnosti, to bude matka, ktorá sa teraz a aj naďalej bude vo zvýšenej miere podieľať na zabezpečovaní základných, ale aj ďalších potrieb maloletej I.. Z uvedeného dôvodu súd dospel k záveru, že aj otec, aj keď v minimálnom rozsahu, je povinný vo zvýšenej miere prispievať na objektívne zvýšené potreby maloletej dcéry a to v zmysle a rozsahu svojich obmedzených príjmových možností a schopností.

Na základe vyššie uvedeného a s ohľadom na ustanovenie § 78 ods. 3 zákona o rodine dospel súd k záveru, že odôvodneným potrebám maloletej I. na jednej strane, ale aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca na druhej strane, zodpovedá zvýšená vyživovacia povinnosť otca na maloletú I. v sume 60,- eur mesačne s účinnosťou od 01.01.2013, kedy došlo k prvej valorizácii dôchodku otca po prestupe maloletej na základnú školu.

Zároveň súd rozhodol o zameškanom výživnom za obdobie od 01.01.2013 do 31.03.2014, ktoré predstavuje sumu 150,- eur (15 x 60-50= 150,- eur), ktorú povolil súd otcovi splatiť v mesačných splátkach spolu s bežným výživným v sume 10,- eur mesačne s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nadobudne rozsudok právoplatnosť pod hrozbou straty výhody splátok.

Otec sa s maloletou I. v súčasnosti nestretáva v zmysle súdom upraveného rozsahu stretávania sa, nakoľko sa matka s dcérou od poslednej úpravy presťahovali z L. do E.. Vzdialenosť medzi L. a E. (440 km), ako aj zdravotný stav otca a príjmové možnosti a schopnosti oboch rodičov neumožňujú, aby sa otec s maloletou I. stretával v zmysle poslednej úpravy styku otca s dcérou. Aj z uvedených dôvodov sa matka domáhala úpravy stretávania sa otca s dcérou v zmysle vzájomnej dohody rodičov bez úpravy konkrétnych dní. Otec vo svojich vyjadreniach trval na úprave stretávania sa s maloletou I. v rozsahu aspoň jedenkrát do mesiaca na jeden víkend, resp. jeden deň. Na výsluchu na dožiadanom súde otec pripustil možnosť dohody o tom medzi ním a matkou. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka otcovi v stretávaní sa s dcérou nebráni, ba práve naopak dcéru nabáda, aby otcovi, keď sú na východe u starých rodičov zo strany matky, zavolała a dohodla sa s ním na stretnutí, nakoľko je to jej otec a vždy ním ostane. Avšak otec túto možnosť na stretnutie s dcérou nevyužije vždy, resp. len v minimálnom rozsahu. D. I. bola na východe u starých rodičov v čase od 25.10.2013 do 3.11.2013, od 23.12.2013 do 06.01.2014, od 31.1.2014 od 3.2.2014 a naposledy od 15.02.2014 do 23.02.2014. Otec využil možnosť stretnúť sa s maloletou I. za uvedené obdobia len 4 krát, keď ju videl dvakrát počas vianočných sviatkov a dvakrát po 2 hodiny počas jarných prázdnin. Inokedy možnosť stretnúť sa s dcérou nevyužil, hoci mu maloletá I. telefonovala, že je na východe u starých rodičov a môže ju prísť navštíviť, no otec dobrovoľne túto možnosť nevyužil, hoci by to znamenalo, že by dcéru videl, stretol sa s ňou a strávil s ňou čas aspoň raz za mesiac tak, ako to v tomto konaní požaduje. Vzhľadom na uvedené, ako aj na tú skutočnosť, že nie je možné od matky spravodlivo žiadať, aby sa na jednej strane vo zvýšenej miere podieľala aj na osobnej starostlivosti o maloletú I. a aj vo väčšej miere zabezpečovala a uhrádzala vyživovaciu povinnosť rodičov voči maloletej dcére a na druhej strane aj hradila výdavky za cestu maloletej na realizáciu jej stretnutia sa s otcom raz do mesiaca, ak otec nevyužíva v plnej miere ani možnosti, ktoré mu boli zo strany matky a dcéry poskytnuté. Vzhľadom na uvedené súd ponechal úpravu stretávania sa otca s maloletou I. na vzájomnú dohodu rodičov.

Týmto rozsudkom došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 17.01.2012 č. k. 2C/77/2011-133 v časti týkajúcej sa výživného a úpravy stretávania sa otca s maloletou I..

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, na Okresný súd Prievidza. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.